

giben Ting, at ved Kristiania Universitet kan en Professor ikke komme over de 6,000 Kr. og saa denne Andel i Løffen, som er 600 Kr., det vil sige, han naar 6,600 Kr., medens en Professor hos os naar 7,200 Kr., hvis dette Forslag bliver Lov, men hvad han for Resten allerede har nu paa Grund af vort særlige Udviklingsystem med Huslejeogdøgørelse og Embedsbolig. Og med Hensyn til den begyndende Professorløn i Kristiania af 4,500 Kr. — det er rigtigt, en Professor i Kristiania har altsaa betydelig mere, 900 Kr. mere, end der gives efter dette Lovforslag — maa det huskes, at for 13 i det mindste af de begyndende Professorer hos os er der Embedsboliger, og saa drejer det sig om 19 eller 20 af Professorerne i det hele, som ere saaledes ugunstigere stillede end Professorerne i Kristiania, men som altsaa, om man vil opfatte det saaledes, stadesløsholdes ved det højere Maal, hvortil de kunne stige end Professorerne i Kristiania. En Sammenligning med svenske Universiteter er ikke saa lidt vanskelig, fordi Forholdene der ere meget forskellige, men det bør dog bemærkes, for at være retfærdig, at $\frac{1}{3}$ af de Professorer, som vi her ville normere, ved et svensk Universitet staa som ekstraordinære Professorer, ikke med 6,000 Kr., men efter Omstændighederne med 4,400 og 4,600 Kr., og saa kendes der jo slet ikke Huslejeportioner der. Jeg har for denne Sammenlignings Skyld gjort op, hvad et Lønningsbudget for et svensk Universitet med 49 Professorer, saaledes som vi her tænke os det vedtaget, vilde udgøre aarlig, og det vil da vise et aarligt Lønningsbudget paa 270,000 Kr., medens det for det danske Universitet vil blive 284,000 Kr., altsaa mere for det danske Universitet, saa Fortælleren i Virkeligheden bestaar deri, at vi fordele denne Sum noget anderledes. Der er altsaa denne Sammenligning, som Lovgivningsmagten, mener jeg, med Tøje kan gøre, og hvorefter det Resultat maa modificeres, som man højst naturligt fra et Universitetsstandpunkt fremsætter om, hvad der bør gives Professorerne, og som maa modificere de Resultater, hvortil man maatte komme fra dette mere ensidige Standpunkt. Ogsaa i Sammenligning med Lønningsloven af 1858 stiller Forholdet sig ikke saa ugunstigt. Forholdet er jo i Virkeligheden ikke saa ugunstigt, at man kan sige, at hvis dette Tilbud bliver til Lov, bliver Professorerne omtrent førte tilbage til Loven af 1858, og at man da opretter den Skade, som er sket ved Loven af 1871. Jeg vil nu bemærke, at det blev en Skade paa Grund af de opadgaende Sædpriser, men jeg er overbevist om og kan dokumentere det i og for sig ud af Rigsdagstidenden, at det ikke

var tiltænkt som en Lønningsreduktion. Derfor vilde de afbøde Professor Steen heller ikke have taget Ordet, da han var med i det Forslags Beregning. Det blev trods den gode Hensigt en Reduktion, men det var ikke tiltænkt som en saadan. Men naar man saa sammenligner det med, hvad en begyndende Professor nu den 1ste April 1892 vilde have som Lønning, dersom vi havde Loven af 12te Januar 1858 plus Kapitelstaksten for 1891, som er ekstraordinær gunstig, saaledes som den er sat i 1891, saa vilde han være 3—400 Kr. ringere stillet end efter dette Tilbud, hvis det bliver til Lov, og beregnet efter Gennemsnit vil der være bundet for ham mellem 3—400 Kr., tager man et meget ugunstigt Gennemsnit, i alt Fald 2—300 Kr. i Forhold til, hvad han vilde have, hvis Loven af 1858 forudsattes at gælde. Det kan ikke bestrides, at der her er et materiel Fremskridt, som jeg for mit eget Bedkommende ikke har kunnet overbevise mig om, at der er nogen sund Fornuft i at vise bort, naar jeg ikke kunde saa mere, og det var mig klart, at mere kunde jeg ikke saa. Men ogsaa af en anden Grund, som ikke just har sit Udtryk i materiel Binding i Henseende til Lønningerne, vilde jeg finde det uforhvarligt, at styde Lovforslaget bort, vrage det, mulig fordi jeg paastønner, at det Mindretal, hvem egentlig disse Bestemmelser skyldes, ikke har sluttet sig til de Betragtninger, der ere komne frem fra et andet Mindretals Side, og som vilde være Gift for Loven, nemlig at sætte hele dette Spørgsmaal angaaende en passende Løn for Universitetetsprofessorer i Forbindelse med Spørgsmaalet om en Omorganisation af Universitetet, et Spørgsmaal, hvis Rækkevidde jeg overhovedet ikke forstaaer, aldrig har forstaaet og sandsynligvis heller aldrig kommer til at forstaa. Det er jo ikke det administrative, der tænkes paa, men det er Lærervirksomheden, og jeg anser det for umuligt for en Lov nogensinde at reformere paa nogen kendelig Maade paa dette Omraade, lige saa umuligt som det er for en Lov at fremtrække Genier eller Lærerbegavelses. Med Hensyn til denne i det svævende holdte Fordring paa Omorganisation var det jo ganske klart, at hvis man vilde vedblive at fastholde den som Betingelse for Lønningsspørgsmaalets Ordning, maatte den udskydes i det uvisse. Jeg paastønner fremedes, at dette Mindretal heller ikke har grebet den anden Anvisning, som det samme Mindretal, der ikke vil have Loven, der foreslaar Lovforslagets Omgang til 3dje Behandling nægtet, har draget frem, nemlig at Lønningsspørgsmaalet for Professorerne bliver uklart, eller det burde sættes i For-